

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Függőzvére 2 frt.
Félfévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Farkas Ábrahám.

Lóra termett nemzet a magyar. Jó lovas híreben ismeri a magyar népet a külföld, ahonnan nem egyszer jönnek be hozzánk a lókedvelők, hogy magyar lovat vásároljanak, mert egy nép sem tudja úgy nevelni a lovat, mint a magyar.

A lótenyésztés ősrégi foglalkozásunk; honfoglaló eleink tüzes méneiken száguldották be Attila örökét, a négy folyó közét, s amidőn itt hazát alapítottak maguknak, régi kedvenc foglalkozásukkal, a lótenyésztéssel nem hagytak fel ezután sem.

Sok milliót érő nemes lóállományunk javításán még most is sokat fáradoznak úgy a magánosok, mint a földmivelésügyi kormányzat, mely hirneves állami méneseket tart fenn Kisbéren, Bábólnán, Mezőhegyesen és Fogarason, a hol úgy a hazai, mint a külföldi fajtákat tisztavérben neveli, tenyésztí tovább. E mellett időnként alkalmat ad a kormányzat a gazdatársadalomnak arra is, hogy ennek nézetét meghallgassa; lótenyésztésünk ügyének előbbrevitelének csinját-binját csak maga a lótenyésztő közönség tudja legjobban s ezért vannak szervezve a megyei lótenyésztő-bizottmányok, melyek a fölmerülő szakkérdésekben tanácsadói a földmivelésügyi kormánynak. E bizottmányok működése tagadhatatlanul sokat lendít lótenyésztésünk előbbrevitelén s azok, a kik e bizottmányok ügyeit intézik, hazafias munkát végeznek.

Farkas Ábrahám gömörmezei birtokos, a kinek arczképét ma bemutatjuk olvasóinknak, szintén egyike azon férfiaknak, a kik a magyar lótenyésztésnek, a magyar ló javításának szentelik minden idejüket.

Farkas Ábrahám gömörmezei tamásfalvai

birtokán a lótenyésztésre fektet kiváló sulyt s az ő birtokáról a lókiállításokra fölhozott lovakban nem győz a nézőközönség eléggé gyönyörködni. A magyar mezőgazdaságnak nagy szolgálatot tesz az agráriusok fiatal tábora, melynek minden tagja ugyszólván a mezőgazdaság egy-egy ágának igazi apostola. Farkas Ábrahám lelkes agrárius s nem hiányzik soha, ha a földmives nép ügyeinek bajainak orvoslásáról foly

a tanácskozás. A lótenyésztés emelése érdekében tartani szokott értekezleteknek állandó szövivője ő, kinek szakavatott föl-szólalásait, meggyőző érveit állandó figyelemmel szokták hallgatni az érdekeltek mindig. Az utóbbi időkben nagyon megcsappant a lókivitelünk; Farkas Ábrahám volt az, a ki erre a körülményre reáterelte a kormányzat és egyéb szakintézményeink figyelmét és javaslatokat tett arra nézve, hogy mily módon lehetne a magyar lókivitelt előmozdítani s miként lehetne a magyar ló megcsökkent jó hírnevét a külföld előtt újra visszaszerezni. Nem kimél

Farkas Ábrahám.

ő sem fáradságot, sem egyéb anyagi áldozatot azért, hogy a magyar lótenyésztés ügyének használhasson. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, méltányolván Farkas Ábrahámnak a gazdai érdekek istápolása körül kifejtett ügybuzgalmát és lankadni nem tudó erélyét, már évekkal ezelőtt beválasztotta őt az igazgató-választmányba, s ennek ülésén, valamint a lótenyésztési szakosztálynak ülésén és egyéb irányu összejöveteleken bő tapasztalatainak közlésével, szakavatott felszólalásaival Farkas Ábrahám bőven kiérdemelte a magyar lótenyésztő közönség tiszteletét, szeretetét és becsülését.

Védjük a gyengéket!

Nincs annál szebb s keresztényesebb elv, minthogy védelmezzük meg a gyengéket. Hogy nálunk ma a gyengék sem a politikai jogok gyakorlása terén, sem a közgazdaság terén nem részesülnek kellő védelemben, szomorú bizonyossága ennek a kisemberek folytonos zugolódása, szomorú jele ennek az, hogy népünk egyre szegényedik s ezzel kapcsolatosan napról-napra jobban fejlődik a szociálizmus.

Tulajdonképpen szociálista mindenki, a ki a gyengék védelmét óhajtja az erősek ellenében. Ilyen értelemben szociálisták vagyunk mi is s éppen ezért keressük, kutatjuk, hogy mi az oka ennek a mozgalomnak, mi az az ok, a mi nemcsak méltánylatot, de orvoslást is kíván.

Senki még a mi bajaink okaira olyan találó rövidséggel rá nem mutatott, mint ezt a napokban a kolozsvári hitelszövetkezeti értekezleten gróf Bethlen András, Magyarország volt földművelésügyi minisztere tette.

Gróf Bethlen a gazdasági és munkásbajok, ezekkel kapcsolatosan a szociálizmus okául a nyomor, az elégedetlenséget s a tudatlanságot mondta.

Nagy igazság van ebben a három szóban, bennük foglaltatik a mai szabadelvű rendszernek s e rendszer közgazdasági politikájának minden büne.

Ma a szabad verseny elvei szerint vagyunk berendezkedve, a mely kiszolgáltatotta a népet az élelmes közvetítés kizsákmányolásának és kiszolgáltatotta a magyar mezőgazdaságot a világversenynek.

A szabad verseny az erősebb joga, s míg egyeseket óriási vagyonhoz juttatott, addig a nyomor a gazdasági életben mind szélesebb és szélesebb rétegekre terjed ki.

S a nyomor nyomán felburjánzott az elégedetlenség. Az elégedetlenség, a vagyonos osztály gyűlölete, kizárólag a szabad versenyen alapuló közgazdasági politikának a következménye.

Ennek a közgazdasági politikának a következménye a vagyon aránytalan megoszlása, a mi a nyomorral küzdő osztályok elégedetlenségének forrása. S ezen elégedetlenség szülte a szociálizmust.

A szabad verseny a pénzgazdálkodást juttatta uralomra minden téren. Ma már a mezőgazdasági munkások is pénzben követelik fizetésüket.

A pénz utáni fokozódott kereslet megdrágítja a pénzt, csökkenti az áru és a termény értékét.

De tudatlan is a gazda, mert a változott viszonyok új rendjébe nem tudja magát beletalálni. A munkás még kevésbé. Csak érzi, hogy megzavarta valami a régi, családias egyetértést, de nem tudja, miért van ez így?

E tudatlanság okozója, hogy sokszor az ellen fordul, a ki vele együtt szenved.

Megnehezült a termények árcsökkenésével a gazda megélhetése, megnehezült a munkáskereslet csökkenése folytán a munkás megélhetése is. Azért nyomorog a munkás és nyomorog a gazda is és ezen nyomor mind szélesebb és szélesebb körben terjed.

Erdélyi gazdaközönsége megértette a szociális mozgalomban rejlő veszedelmet s igyekszik azt orvosolni. Orvosolni akarják nemcsak ezt a mozgalmat, de magát a mezőgazdasági nyomasztó helyzetet is. Mert az általános gazdasági helyzet nyomasztó volta az oka annak, hogy a szociálizmus a legbékésebb elem, a mezőgazdasági munkások között is tért hódított.

Az erdélyi gazdák a gazdasági helyzet javítására való törekvésüknél első sorban a szabad versenyt akarják korlátozni. Szervezkedtek tehát avégből, hogy a nép jólétének emelése érdekében fejlesszék az erdélyrészi hitelszövetkezeteket s megalkossák a központi hitelszövetkezetet, amely azután a szövetkezeti mozgalmakat támogatni fogja.

Szép és derék terv ez. Mert minden szövetkezeti alkotás a szabad verseny elleni küzdelem, a gyengék védekezése az erős visszaélései ellen.

A szövetkezés hivatott azt az összekötő kapcsolatot pótolni, a mely a munkás és munkaadó között a régebbi korszakban fennállott és a melyet a szabad verseny, a pénzgazdálkodás korszaka kiméletlen kézzel szét tépett. A szövetkezésben kell, hogy egyesüljön az apró ember anyagi ereje az erősebb értelmisége és tudása; mert az apró ember hiába egyesül és hiába tömörül érdekének a védelmére, ha a vezető osztályok időt és áldozatot nem kimélve, vezetőikké, vezérökké nem szegődnek.

A szövetkezetek kell, hogy képezzék azt az erkölcsi kapcsolatot, a mely a vagyonos-t az egészen vagyontalannal egybefűzi, érdektársává teszi. Az ily irányú szövetkezeti alkotások emelni fogják a nép legmélyebb rétegeinek anyagi jólétét. Elősegíteni fogják a vagyon aránylagos megoszlását és ennek nyomán megszüntetik az elégedetlenséget; sőt — miután az ily szövetkezetek nevelő hatással is bírnak — a tagoknak minden irányban tanácsot, támogatással szolgálnak, a nép tudását is növelik és fokozatosan megszüntetik a tudatlanságot is.

Az erdélyi gazdasági egyesületé s ennek vezetői között főként gróf Bethlen Andrásé az érdem, hogy Erdélyben a szövetkezésre, mint a gyengék megvédésére, nemcsak a jelszót adták ki, hanem maguk is sikra szálltak. Hol volnánk már azóta, ha gróf Bethlen földművelési miniszter korában állott volna élére ennek a nemes,

emberbaráti mozgalomnak. Sok ezren részesül-
nének már azóta szövetkezetek áldásaiban, a kik
ma a kizsákmányolások áldozatai. Hiszen az
állam évtizedek óta tétlenül nézi a bajt s még
csak a szövetkezeti törvénnyel sem siet a gyen-
gék oltalmára.

Ime, most a kies Erdély is megmozdult. Elő-
kelő gazdák, ügybuzgó, önzetlen férfiak vették
kezükhöz a szövetkezés zászlóját.

Nálunk is vannak a szövetkezeti eszméknek
lelkés apostolai, de még vajmi kevesen. Sokan
még huzódoznak attól, hogy e szép, de fárad-
ságos ügyben elől járjanak.

Példát vehetnek most ezek is Erdélytől, a hol
egy lelkes felkiáltásra egész tábor verődött össze
a szövetkezeti eszme körül.

Bár az egész országban felhangzanék ez a
kiáltás s felrázna mindenkét arra a tudatra, hogy
a gyengék védelme a legigazabb, a legkeresz-
tényesebb kötelessége az erősebbeknek: akkor
elejét vehetnék a nyomornak, ezzel együtt gá-
tat vetnének az elégedetlenségnek s megszüntet-
hetnék a szocializmust.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A kiegyezés és az osztrákok. A politikai életben
még mindig esend uralkodik. Politikai vezérférfiaink
— az egy Apponyit kivéve — nem igen hal-
latnak magukról, pihenik az obstrukció fáradalmait.
Bánffy miniszterelnök a mult héten félbeszakította
fürdőzését s több napot Bécsben töltött, a hol osz-
trák kollegáival a kiegyezés közelesen fogantat-
vaendő mivelete felől értekezett. Még kormánypárti
lapjaink is azt hangoztatják, hogy a kiegyezés
ideiglenesítése nehezen fog menni, mert Bádén
osztrák miniszterelnök szerencsétlen politikája Ausz-
triában olyan zürzavaros állapotokat teremtett, a
melyek között ott, az alkotmányosság épségben
tartása mellett aligha keresztül vihetik a provizóri-
umot. Ha pedig Ausztriában császári rendelettel
sértik meg az alkotmányosságot, akkor a mi ellen-
zékünk ismét obstrukcióval akadályozza meg az
osztrákkal való alkudozást. A képviselőház egyéb-
iránt e hó végével ül össze.

Külföld.

A német császár Budapesten. Szeptember hó 21-én
érkezik II. Vilmos német császár Budapestre. Fo-
gadtatása igen fényes lesz, száznál több testület
jelentkezett már, melyek mindegyike elnökének
vezetése mellett zászló alatt fog kivonulni a császár
fogadására. Ezenkívül a főváros is megtesz minden
tőle telhetőt arra nézve, hogy a fogadtatást minél
fényesebbé tegye. Az épületek zászlódiszt öltének;

az utcák és terek, hol a fejedelmi vendég megfor-
dul, mind kivilágíttatnak s a hatóság mindent elké-
szül követni arra nézve, hogy a németek uralkodója
lehetőleg jól érezze magát a magyar fővárosban.
Itt említjük még meg azt is, hogy a tatai hadgya-
korlatokról melyek 12-én kezdődnek, a német császár
egész udvari kíséretével együtt eljön Budapestre,
nem mint eredetileg tervezve volt, hogy a kíséret
egy része Bécsbe tér vissza. A császár magyaror-
szági uti programja annyiban is bővül, hogy pár
napig a baranyamegyei karapanesán udvari vadá-
szatot is rendeznek tiszteletére.

Német-olasz barátkozás. Alig hogy bejárta Euró-
pát a muszka ezár és a francia köztársasági elnök
ölekezésének hire, most újra fejedelmi találkozó-
ról kell beszámolnunk. A német és olasz királyi pár
homburgi találkozója az, mely mintegy ellensúlyát
képezi a politika mérlegén a pétervári ünnepélyek-
nek. Vilmos császár meghívta Umberto olasz királyt
és családját a homburgi hadgyakorlatokra s az
ez alkalommal tartott diszebédén jelentős pohár-
köszöntőt mondott, üdvözölvén a német nemzet
nevében a hü szövetséges nemzet uralkodóját. A
császár annak a nézetének adott kifejezést, hogy a
hármasszövetség köteléke rendithetetlenül és szilárdan
fenáll s mivel ez a szövetség a béke érdekében ala-
pított, minél tovább fenn fog állani, annál mélyebb
gyökeret ver és annál nemesebb gyümölcsöket te-
rem a népek öntudatában. Umberto olasz király
szíves szavakban mondott köszönetet a császári
családnak és a német népnek vendégszereteteért s
mint legforróbb kívánságát azt fejezte ki, hogy a
béke a kormányok és népek között minél tartósab-
ban fentartassék. Poharát üríti a felséges császár
és királyné boldogságára. A homburgi találkozó
persze nem vert akkora port a politikában, mint a
pétervári ünnepélyek, pedig nyilvánvaló hogy ennek
ellensúlyozásaként hangzott el a német császár
pohár köszöntője, mert a francziák és oroszok ölel-
kezése közben megfeledkeztek a *hárvasszövetség*ről,
mely ép úgy hivatott intézkedni Európában a béke
vagy háboru fölött, mint a *pétervári új költés*
kötelék.

Béketárgyalások. Török- és Görögország között a
békealkudozások még egyre folynak. A nagyhatal-
maknak már sikerült megállapodásra jutni arra
nézve, hogy Görögország milyen hadikárpótlást
fizessen, most csak az a kérdés, honnan vegye a
pénzt. Németország hajlandó Görögországnak a
szükséges kölcsönt rendelkezésére bocsátani, de csak
biztosíték mellett. A görög a bélyegjövédéki illetéket
ajánlotta fel biztosítékképpen, de ezt nem fogadták
el, mert már régibb kölcsön biztosítására szolgál.
Most tehát a görög egyes cikkek után befolyó
vámbevételét ajánlotta fel, a mit, ha a német elegendő
biztosítéknak tart, a békeszerződés minden további
akadály nélkül létrejöhet.

MI UJSÁG?

Kérelem. Az augusztus hónapban lejárt előfizetések mielőbbi megújítását kérjük, mert a lap küldését mind azok részére beszüntetjük, a kik 15-kéig nem küldik be az előfizetést.

Erzsébet királyné Budapesten. A királyné Ő felsége október elsején hosszabb tartózkodásra Budapestre szándékozik jönni. A királyasszony szeptember 15-ig marad Karersee-ben, a honnan Meranba, majd pedig Budapestre utazik.

A király a hadgyakorlatokon. Őfelsége a király a szeptember 1-én kezdődött morvaországi hadgyakorlatokon vett részt, a hol a bécsi helyőrségből a 61. és 64. magyar ezredek vettek részt a hadgyakorlaton, a 2. hadtest kötelékében egy bosnyák ezreddel együtt. Bisztriczből a király még 2-án este Schönbrunnba utazott, a honnan e hó 10-én Tatára megy. — A hadgyakorlatok befejezése alkalmával a király az összegyűlt tábornokok előtt megelégedését fejezte ki a hadgyakorlatok felett és Beck tábornagynak, a vezérkar főnökének megelégedését fejezte ki a hadgyakorlatok rendkívül tanulságos rendezése felett.

III. Béla király temetése. Az Árpád-házbeli királynak III. Bélának esontmaradványai végrevalahára visszakerülnek a honi földre. Dr. *Török* Aurél, a ki e hazafias ügyben fáradozik, már előterjesztést tett a miniszterelnöknek a temetési szertartásra vonatkozólag. Az ereklyék a tervezet szerint diszes ravatalra tételnek a budavári Mátyás-templomban s a beszentelés után azokat a templom alatt e czélra berendezett sírboltba helyezik.

Gyászmise László főhercegért. Szeptember hó 3-án volt az évfordulója az álgyai szerencsétlenségnek, mely a legmagyarabb királyi hercegnek, a népszerű József főherceg fiának, a tehetséges Lászlónak halálát okozta. Az álgyai erdőben, a végzetes eset színhelyén épített kápolnában az év forduló napján gyászistentiszteletet mutatott be az urnak a főhercegi család. Az idén Klotild főhercegnő asszony utazott le az istentiszteletre Kis-Jenőre. A gyászistentiszteletet ifj. Oltványi Pál plebános végezte, s a főhercegnő és kísérete mély gyászba borulva hallgatták végig a esőndes gyászmisét, mely a legjobb reményekre jogosított kedvelt népszerű főherceg lelki üdvéért mondódott.

A zentai csata 200 éves évfordulója. E hó 11-én volt 200 éves fordulója a zentai csatának, melyben Savoyai Jenő herceg fényes diadalt aratott a törökön. A zentaiak a kétszázadik évfordulót fényesen megünnepelték az idén. A Jenő-szigeten tábormisét mondott *Érdúj helyi* Menyhért, a híres hitszónok, az ünnepi beszédet pedig *Vészi* József ujság-szerkesztő tartotta.

Az öreg honvédek tanácskozása. A honvédegyesületek országos központi bizottsága időnként üléseket tart a székesfővárosban, melyeken ügyeiket beszélik meg a nagy idők bátor harcsozai. Legutóbb a mult héten tartottak gyűlést, melyen a segesvári Petőfi-szobor és fejéregyházi emlék leleplezési ünnepélyéről hallgatták meg a jelentéseket. A központi nevében az ünnepély alkalmával diszes koszorút helyeztettek a kiküldöttek az emlékszoborra. Az ülésen elhatározták, hogy az öreg honvédek évi nagy gyűlését október második felében tartják meg Budapestben.

Állandó püspöki lak Kolozsvárott. Nemesak a kolozsváriaknak, de az erdélyi római katolikusok nagy részének is régi óhaja már az, hogy az erdélyi római katolikus püspökség székhelye, mely most Gyulafehérváron van, Kolozsváron legyen. Egy püspöki székhely áthelyezése azonban mindig óriási nehézségekkel jár; azért ez a régi óhaj egyelőre nem teljesezhetik. Majláth gróf, az új erdélyi püspök azonban, most figyelemreméltó lépést tett ebben az ügyben. Elhatározta ugyanis, hogy Kolozsvárott állandó püspöki lakást fog létesíteni, hogy ekkép az erdélyi püspök Kolozsvárott, a régi Erdély főhelyén is állandó lakással bírjon. — Olyféleként lesz tehát megoldva ez a kérdés is, mint a primási székhely kérdése, a mely Esztergomban van ugyan, de azért a primás Budapesten is állandó lakást bérel.

Egy francia szabadsághős halála. Érdekes multu öreg ur halt meg tegnap a recsi fürdőben. Raie-nek hívták, francia nyelvmester volt s Széchenyi István gróf hozta Franciaországból hazánkba. A derék nyelvmester itt szívben-lélekben magyarná lett s nem kisebb embereket oktatott a francia nyelvre, mint Petőfit, Vörösmarthyt és a Széchenyi-fiukat. — Ő tanította ezenkívül Bethlen Miklós grófot, Darányi Ignácot, Tisza István és Lajos grófokat is. A kiváló nyelvmestert a szabadságharc kitörésekor Kossuth Lajos felszólította, hogy alakitson itten honfitársaiból francia legiót, a mit ő meg is tett s ez a legió vitézül harcolt a schwechati ütközetben, majd később feloszlott. Raie kedvelt embere volt I. Vilmos német császárnak is. A mikor nálunk időzött Széchenyi Ödön basa s az öreg Raieval az utcán találkozott, mindenki ámulatára a nyakába borult és összeöskölte az öreg meggörnyedt aggyástyánt. Halála általános részvétet keltett mindama körökben, a melyek ismerték s tisztelni és becsülni tanulták egyenes jellemeért és nyájas modoráért.

Leégett gőzmalom. Hatalmas tűz pusztított a minap Nagykanizsán. Éjjel után egy óra felé kigyuladt Franz Lajos nagy gőzmalma. A tűz a malom gabonaráktárában pusztított legerősebben, százezer forintot meghaladó kárt okozva. A malom szomszédságában álló villamossági gyártelepet a tűzoltóság csak nagy erőfeszítéssel tudta megmenteni. Emberéletben kár nem esett.

Néma kegyelet. Szabadságharcunknak egyik diadalát, a nagysallói ütközet dicsőségét emlékszóbor hirdeti. A szobor talapzatát, a kegyeletnek egyik névtelen barátja gyönyörű szép koszorúval ékesítette. A koszorú szalagjain négyrendbeli felírás díszlik: „1897. augusztus 31.“ — „Nagysalló.“ A másik szalag végén pedig ez: „Bajtársainknak“. — „Királyunk és hazánkért.“ Egybevetve ezt a kegyeletes tény azzal, hogy Nagy-Sallóban múlt hó 25-től e hó kezdetéig két üteg es. és kir. tüzérség, a 6-ik honvéd-huszárezrednek egy százada és a 14-ik honvéd-gyalogezred állomásoztak. — majdnem bizonyos, hogy a jelenlegi honvédek hódoltak meg a névtelen félistenek előtt.

Tizenhét milliós örökség. Zilahról vesszük hírét, hogy T. B. özvegyasszony és Hódmezővásárhelyi lakó leánya, a ki egy államvasuti mozdonyvezető férje, nem sokára már kézhez kapják ama tizenhét milliós örökséget, a melyet egy Romániában meghalt dúsgazdag rokonuk hagyott rájuk.

68 gyermek a vádlottak padján. A szegedi törvényszék most 68 apró csirkefogó fölött ül törvényt, a kik közül a legidősebb sincs 14 éves. A jeles kis eseteték temérdek lopást, csalást és betörést követtek el. Legnagyobb részüket javító intézetekbe küldik.

Főlebbezés — a petroleumhoz. Egy valaha jobb napokat élt, de később eselédorsra jutott asszony az öngyilkosság legborzasztóbb nemével akarta elpusztítani magát. Özvegy Weisz Jakabné, született Ábrahám Borbála, a kinek férje kereskedő volt, de már évekkel ezelőtt meghalt Amerikában, a főváros Damjanich-utca 7. számú házában szolgált. A eselédmunka elvette kedvét az élettől, azért elhatározta, hogy megfőlebbezi a sors ítéletét: öngyilkos lesz. A minap reggel, amikor senki sem látta, leöntötte ruháját egy liter petroleummal, aztán lángralobbantotta egy gyújtóval. Iszonyu fájdalmában a folyosóra rohant. A házbeliak lerángatták róla az égő ruhát, de már késő volt. Annyira összeégett a teste, hogy a mikor a mentők a Rókus-kórházba szállították, már haldoklott.

Felrobbant löveg. A bécsújhelyi hadgyakorlaton szerenesétlenség történt a minap. Egy kartács robbant fel ép abban a pillanatban, midőn egy katona az ágyut akarta megtölteni vele. A kartács a katonának mind a két karját elszakította. A szegény embert, ki utólszor rukkolt be a gyakorlatra, nagyobb számú apró családja siratja.

Szerelmes öreg ember. A kerepesi országuton van a híres „Zöld koszorú“ vendégfogadó, a hol az egész vidék mulató népe meg szokott fordulni. Itt lőtte magát föbe e hó 6-án egy összetöpörödött ember, a kit *Takács* Pálnak hívnak s a kinek az a baja volt, hogy belebolondult az ő 52 esztendő szívével egy fiatal leányzóba. Ez persze nem viszonzta az öreg érzelmeit s e miatt való elbusulásában az öreg szerelmes fejbe lőtte magát.

Tisztujítás Makón. Makó-város képviselő testülete e hó 5-iki közgyűlésén adóügyi tanácsosnak Sonkovich Jánost, árvapénztárosnak Velesor Ágostont, adópénztárosnak Tóth Ferenczet, ellenőrnek Oláh Jánost, adótisztnek Szücs Samut, renfőrfogalmazónak Tóth Jenőt választotta meg.

Gazdálkodás rablómódra. Rablómódra gazdálkodtak a zsolnai városbíró, a jegyző és a pénztáros a kik három év alatt 60,000 forintot sikkasztottak a köztalponból, a mit ezt a belügyminiszter kiküldötte megállapította. A hűtlen vagyonkezelőket, kik állásuktól felfüggesztettek, a fenytő törvényszéknél is följelentették.

Hazaáruló osztrák. Ilyen is akad a Lajthán tul; Prágában egy Hofer nevű szerkesztőt tartóztattak le és átadtak az égeri járásbírósnak. Az ellene emelt vád az, hogy mikor nemrég Lipésében volt, ott tartott beszédeivel hazaárulást követett el. Hofer egyike a tulzó németeknek és letartóztatása kinos benyomást keltett hivei táborában.

Agyongyakorolt katonák. A nagyváradi honvédezrednek, a mely most Fejérmegyében, Vaálon gyakorlatozik, két halottja van, két szerenesétlenséggel. Haláluk oka végkimerülés; nem bírták ki a hadgyakorlat fáradalmait. Mindakét katonát agg szülők siratják Nagyváradon.

Halál az anyakönyvvezetői hivatalban. A budapesti kálvintéri anyakönyvi hivatalban e hó 5-én megrendítő eset történt. Belgrády Miklós fővárosi elsőosztályu tanácsjegyzőt az első anyakönyvi kerület helyettes anyakönyvvezetőjét reggel nyolcz órakor hivatalos íróasztala előtt szívszélhűdés ölte meg. Belgrády nyolczadfél órakor ült le az asztalhoz, hogy egy sürgős házassági ügyet elintézzon. Alig vette kezébe az író tollat, hirtelen rosszul lett, néhány pillanat múlva bekövetkezett a szívszélhűdés és nyomában a hirtelen halál. Mire orvost hívtak, Belgrádyban már nem volt élet. Halála özvegy anyját és két fiatal nőtestvérét megfosztotta kenyérkeresőjétől. Nőtlenége miatt a család nyugdíjra nem számíthat, de a főváros, méltányolván az elhunyt érdemes szolgálatait kegydíjat szavaz meg a Belgrády-családnak.

A kis lottó halála. Az osztálysorsjáték behozatalával a pénzügyminiszter lassankint beszünteti a budai, nagyszebeni és temesvári huzásokat. Legelőször a temesvári lottó szűnik meg, hol az utolsó huzást múlt szombaton tartották meg és ezentul téteteket nem fogadnak el. A miniszter a lottójövedéki tisztviselőket részben az állami jószágok kezeléséhez, részben a sőjővedékhez osztja be.

Az üldözött rab. A pécsi fegyház egyik legveszedelmesebb rabja, Kedves György, a ki rablógyilkosságáért hosszú, nehéz rabságra van ítélve, a minap nyílt utcán szökési kísérletet tett, de menekülése közben elfogták. Az erősen megvasalt rabot egy fogházi őr kísérte végig a Mór-utczán, a hol a vásári nép nagy csoportokba verődött. A rab egy

tolongó csoport felé haladt és a míg az őt egy percze félrenézett, eszmástul ledobta magáról a bilincseket és egy nehéz vasdarabot rántva elő daróczkabátjából, futásnak eredt. Az őt nem löhetett utána, mert félt, hogy a tömegben mást sebesít meg. Inkább kiáltozva szaladt a nyomában és föllármázta a járőkelőket, a kik közül egyszerre kivált Vető Imre postaszolga és letépette a herkulési erejű rabot a földre. Kedves György ismét visszakerült rabságába, az ügyészség pedig szigorú vizsgálatot indított a szökés ügyében.

Egy rokárol két bőr. Sajnos, a kiről kétszer akarta lehuzni a bőrt két furfangos csaló, egy szegény, ügyefogyott özvegy asszony Pozsonyban. Egy Fried nevű pék ugyanis nagy ígéretekkel 600 forint kölesönt esőt ki Kunaschek Annától, egy koresmáros elaggott özvegyétől. Tartozásáról váltót adott. Természetesen a legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a váltót annak idején visszaváltsa, hanem egy beavatott ezinkosát, valami Mayer nevű mézáróslégényt küldte el hozzá, a ki az öreg asszonyt rávette, hogy adja át neki a váltót, majd ő rátábláztatja a 600 frtot a pék házára s így az adósságot bírői uton biztosítja. Az anyóka örömmel fogadta az ajánlatot s midőn Mayer ügyvédi okiratokkal is igazolta előtte a bekeblezés megtörténtét, szívesen fizette ki neki az ügyvédnek járó, körülbelül 80 forintnyi honoráriumot is. Hogy mindezek az okiratok hamisítva voltak s hogy Kunaschek Anna a 600 forintjára 80 forintot fizetett még rá, csak később jött rá, a mikor már a családok elillantak.

A babonás vármegye. Aradmegyét nemsokára már csak babonás megyének fogják hívni. Egyre-másra látunk ott jelenéseket babonás parasztasszonyok, a nép pedig tömegestül jár a szent házba, hogy megbámulja az új prófétát. Legujabban Mikalakaról érkezik a hír, hogy ott egy Popovics Léna nevű öregasszonynak megjelent Jézus Krisztus, még pedig — halálfejú pillé képében. Régóta imádkozott már az anyóka, hogy az Úr küldje el hozzá az ő szentséges fiát, a minap is javában morzsolta a Miatyánkot, egyszerre csak halálfejú pillangó repült be az ablakon. Az öreg anyóka akkor a fejébe vette, hogy az a halálfejú lepke nem más, mint a Jézus lelke. Rögtön kibontotta az ágyát, hogy a sokat vándorlott lélek benne megpihenjen. Azután szépen bezárta az ajtót s elment a faluba, hogy a lakóknak a megjelenést tudtul adja. Amikor a babonás nép az anyóka elbeszélését hallotta, otthagya a munkáját és csakugy tódult a kunyhóhoz, hogy Jézus pihenő lelkét lássa. Két asszony megmosta a kezét szenteltvízzel, aztán megfogták a pillangót, betették egy pohárba és kenyeret meg zöld leveleket tettek melléje. De a pillangó nem evett s csakhamar a zárt pohárban kiszenvedett. A mikalakai népet ez nem ingatta meg hitében és letérdelve a pohár előtt, áhitatos imákat rebesgettek. Annyira híre terjedt a Jézus lelkének, hogy a környékről, sőt még Aradról is oláh asszonyesapatok zarándokoltak a jelenés helyére. Helyes volna, ha a hatóságok elejét vennék, hogy ily ostoba dolgok ne terjedjenek a nép körében.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Vigyázzunk, kis bajból nagy baj ne legyen.

A sok esapás sötét éjjelében némi derengő fényként tűnik fel a gabona jó ára. Kevés a termés, s igen természetes, hogy kevés kerül eladásra, ha nemcsak a mai napot nézzük, hanem a holnapi napra is gondolunk. Nagyon időszerűnek tartom ezért ez alkalommal figyelmeztetni kisbirtokos társaimat, hogy gabonakészletüket el ne adják ám annyira, hogy aztán a saját házi szükségükre valót úgy kelljen megvásárolni.

Mióta a gőzmalmok elterjedtek és a lisztkereskedés nagyobb és nagyobb tért hódított, a kisgazdák teljesen felhagytak az őszi és tavaszi beörletéssel, e helyett viszik gabonáikat a legközelebbi lisztkereskedőhöz és ott becserelik. En ezt nem helyeseltém és sokakat figyelmeztettem már, hogy e szokással, mely a kisbirtokos életviszonyainak meg nem felel, hagyjanak fel. Hallgattak is rám többen, de azért bizony még saját községemből is többen úgy eszerélik be a gabonát lisztért.

Nézzük csak meg, mi ennek a hátránya. Először is az, hogy a gőzmalmi 7—8. számú liszt nem ad oly erős, tápláló kenyeret, mint a malomban őrlött egyszerű liszt. Másodszor beörletés alkalmával kap a gazda korpát is, melyet háziállataival feletet, s bizony ez is erősebb táperejű, mint az erősen kidolgozott gőzmalmi korpa. Harmadszor, ha őszszől egy kisgazda elvisz a malomba 8 zsák buzát, abból tavaszig az okos gazdasszony nem látott szüket, és a verembe beöntött 8 zsák buza a tavaszi őrlés alkalmával ismét ellátta az egész családot jó lisztel egész az új termésig. Negyedszer pedig nagyon okos dolgot mivel a kisbirtokos, ha a kisebb malomüzleteket fenntartja, mert ezek némileg megóvják a kartelező gőzmalmok zsarnoki hatalmától őket.

Ezekben a pontokban a beörletés előnyeit mutattam be, most még bemutatom a lisztvétel hátrányait.

Elvisz a gazda 8 zsák buzát becserelni lisztért. A kereskedő aztán átveszi a buzát pénzért, a gazda gondol egyet; hadd legyen lisztje is, pénze is, s megdézsmálja a buza árát. És ebben segítségére van a kereskedő, mert biztatja, hogy nála mindig kap lisztet, ha pénze nem lenne, hitelbe is. A esábit szó fogamatot vesz, és belemegy a gazda a hitelzésbe.

Második baj, hogy ilyen eserénél sajnálja a gazda a pénzét korpáért. Alig vesz valami keveset, így aztán háziállatai elcsenevészednek.

Harmadik baj, hogy az a gőzmalmi liszt nagyon fogy, két-három annyi kell belőle, mint a vizimalomban őrlétt lisztből. Hamar fogy a liszt, ebből aztán pörpatvar van s mondja ám a gazdasszony egész torokkal: „Mondtam eleget az őszszől, hogy őrlésünk be, ugy a mint régen szoktunk, de nem hallgattak rám, itt van, most vegyük drága pénzen ezt a könnyű lisztet.

Negyedik baj, hogy a kismolnárak a kisgazdákkal együtt tönkremennek.

Nagyon jó lesz, ha most ezekről gondolkodunk és nem hallgatva a csábító szavára, elővesszük a régi jó szokást és beőrlettetünk. A tavaszi szükségletet pedig eltesszük, hogy így megmeneküljünk az igen drága lisztvételtől.

Nagy a csábítás, hogy drága a gabona, de tudjuk meg, hogy a liszt még drágább. Csalóka gondolkodással ne hagyjuk magunkat elámitani, hanem iparkodjunk magunkat és családunkat saját magunk által termelt, jó aczélos buzalisztjével táplálni, ezen uton nem keveredünk a hitel hinárjába, sem a házi békét nem zavarja fel a szegénység.

En ugy látom, hogy a kisbirtokos gazdák saját érdeküket is szolgálják, ha a vízi, patak s egyéb kis malmok ügyét felkarolják, mert ha ezeket a kis malmokat csak darálásra használják, az a molnár kénytelen sokszoros vámmal pótolni azt, hogy a búzát nem ő őrli meg, míg ha nála őrlettetjük búzákat is, sűrű garas, szép jövedelmet ad a molnárnak.

Most az ideje, hogy ezek felett haszonnal elmélkedjünk s a beőrletés által biztosítsuk házunk népe jó kenyérét. Szerencsétlen lesz az a gazda, a ki eladja gabonáját és ugy vesz lisztet, hejl mert a tavasz, ugy látszik, nagy drágaságot hoz reánk.

Kisgazdák és kisiparosok érdeke egy lévén, azt hiszem mindketten helyeselni fogják jóakaratu figyelmzettetésemet.

Vasvári Balogh Lajos.

A burgonya eltartásáról.

Az idei silány gabonatermés következtében, nagy értéke lesz a jövő termésig a burgonyának, s a kevésbé tehetős kisgazdák élelmezésénél a szokottnál is nagyobb szerepet fog játszani. Hiába van most a gabonának oly nagy ára, ebből kevés haszon jut a gazdának, mert nagyon esekély volt a termése; sőt a buza drágaságát kétszeresen érezni fogja a szegény ember, mert a liszt ára nagyon felszökött s nehezen fog kenyérré telleni a pénzből. Ép ezért a burgonya termésébe vetette reményét a legtöbb szegény ember, a melynek eltartására az idén kétszeresen nagy gondot fog kelleni fordítani, egyrészt azért, mert a burgonya nagyon is pótolni lesz hivatva a drága lisztet, másrészt pedig azért, mert a sok esőzés következtében a burgonya könnyen fog romlani, ha csak az eltartásánál nem fognak a gazdák nagy gonddal eljárni.

A burgonya eltartása különben rendes körülmények között nem mondható könnyű feladatnak, mert a hűleg s nedvesség, a melegség egyaránt könnyen kárt tesz benne, miért is ezen külsőhatások ellen jól meg kell védenünk a burgonyát; az idén pedig a megromlástól még nehezebb lesz megvédeni a krumplit, épen a fentebb jelzett okoknál fogva. A főbb szempontok, a melyekre ügyelni kell a következők.

A kiszedés után a burgonyát, mielőtt téli eltartási helyére hozzuk, ki kell jól szárogatni. Ha száraz talajból szedetett ki, a szárogatás igen rövid idő alatt végbemehet, ellenkező esetben pár napig is eltarthat. A száraz állapotban eltett burgonya sokkal biztosabban eláll.

A kellően megszikkadt burgonyát azután többféle módon lehet eltartani; így nevezetesen pinczében, földfölötti raktárakban, kupaczkokban, vagy vermekben. Vegyük ezen eltartási módokat sorjába.

A pinczében való eltartás, ha a pince a kívánal-

maknak megfelelő, azaz a burgonya nincs kitéve benne az elfagyásnak, és emellet nem túlmeleg, jól szellőztethető s inkább száraz mint nedves, nem mondható rossznak. Nem tanácsos azonban még a jó pinczében sem a burgonyát 1—1½ méternél magasabb rétegbe rakni, mert akkor könnyen felmelegszik, vizet párologtat el, mely a felső rétegen laesapódik s romlást okozhat.

Miután azonban jó pinczét nem mindenütt lehet építeni, s e mellett ez költséges is, ezért a burgonyának pinczében való eltartása nem épen sok helyt divik. Ezen eltartási módnak különben egyik előnye, hogy a burgonya mindig szem előtt van s ha netalán romlani kezdene, átválogathatjuk s a még egészséges részt megmenthetjük. Nedves pinczében csak a legvégső szükségben s a legnagyobb vigyázat mellett ajánlható burgonyát télire eltenni, s ez esetben szabály az, hogy minél nedvesebb valamely pince, annál vékonyabb rétegben szabad csak a burgonyát felhalmozni, s ha a pince túlmedves, akkor burgonya eltartására már egyáltalában nem is alkalmas a pince.

A második módja a burgonya eltartásának az, hogy földfölötti raktárakban, magtárakban vagy padláson helyeztetik el. Az eltartás e módjánál főkövetelmény az, hogy benne a burgonya a leghidegebb időben is meg legyen védelmezhető az elfagyástól. Az ily helyiségnek északról védettnek kell lennie jól záró ajtó és ablakokkal legyen ellátva s e mellett rossz hővezető anyaggal legyen fődve. Az ilyen helyiségben igen jól eláll a burgonya. Körülbelül ugyanazon előnyökkel bír, mint a pince s annyival jobb, mert szárazabb szokott lenni.

Legelterjedtebb módja, a burgonya eltartásának a kupaczkokban való eltartás. A kupaczkokban való eltartásnak az az előnye van az előbbiektől, hogy először sokkal olcsóbb, különösen ott hol nagyobb mennyiségben termel a gazda burgonyát, azután meg a kupaczban eltartási módok drágasága okozta, hogy azok lassankint a nagyobb termelőnél a használatból kiszorítottak az olcsóbb, de talán semmivel sem rosszabb kupaczban eltartás által. Ennek az az előnye van, hogy a burgonya nincs kitéve annyira a száraz pinczében beálló nagy apadásnak, sem a nedves, meleg helyen észlelhető s tetemes veszteséggel járó kicsirázásnak.

A burgonyakupacznak helyét többféleképen esinálhatjuk; például vagy csak a föld felületére helyezük a kupaczt s ez esetben száraz helyen a talajt elegyengetjük, megsaraboljuk s kijelölvén a kívánt térséget, erre halmozzuk föl a burgonyát, vagy — ha azt akarjuk, hogy nagyobb tömeget legyünk képesek benne elhelyezni — a földbe ásunk egy 15—40 cm. mély árkot. A kupacz hosszúsága a behelyezendő termény mennyiségétől függ, szélessége azonban 1.2—1.5 méternél nagyobb ne legyen. Ott, hol a kupacz a földben lesz megkezdve, addig, míg az árok a föld színéig megtelik, a burgonyát minden nagyobb munka nélkül csak behányjuk s esupán arra vigyázzunk, hogy szorosan legyen rakva. Mig ellenben ha csak a föld felületére rakjuk a kupaczt, akkor a felrakásnál nagy gonddal járunk el, mert az ily kupacz könnyen összedől; ezért legezészerűbb az előbbi módot használni, már csak azért is, mert ha gödröt ásunk neki, abban nevezetes mennyiségű burgonyát el tudunk helyezni, a nélkül, hogy az elrakás nagy gondot igényelne; ezenkívül még biztosabb is lesz alapja s nem kell tartani az összeomlástól.

Az árokba rakás esetén tehát, ha már a földszínen felül emelkedett a belerakott burgonya, akkor már a további rakást itt is gondosan kell tovább folytatni s mindig keskenyedőleg rakva, úgy kell bevégezni, hogy a kupacz két fala találkozzék s elben végződjenek.

Nem ritka eset az, hogy a gödör kiásása után eső következik s a gödörbe a víz behatol; ilyenkor azt ki kell mozegetni a gödörből s megvárni, míg ismét száraz lesz; ha pedig azt az idő kedvezőtlen volta miatt nem lehetne tenni s csekély nedvesség maradna vissza, úgy a gödör fenekére ezélszerű lesz egy vékony réteg szalmát vagy más valami kevés értékű anyagot, pl. polyvát hordani, hogy a burgonya a nedves földdel ne érintkezzék.

Némelyek a betakarás előtt a burgonyát be szokták egy réteg szalmával teríteni s csak erre adják a földtakarót. — ez az eljárás helyes akkor, a midőn a takaróul szánt föld nyirkos, nedves, ekkor az érintkezést meggátolandó a nedves földdel, előnyösnek mutatkozik a szalmatakaró. más esetben azonban ez csak fölösleges kiadással jár, de van rá eset, hogy a burgonyára káros is. Ez az eset az, ha igen hideg télen a kupaczban fejlődő vízpárak a szalmarétegen lecsapódnak s azt rothadásnak indítván, ettől a burgonya is romlásnak indul.

A betakarásra legáltalánosabban a föld használják. Ezt részben a gödör ásásakor nyerjük s a mennyiben elégséges nem volna, úgy a gödör szélétől 1—1² m. távolságban ásott árokból fog a többi kikerülni. Erre az árokra különben is szükség van, hogy az eső és hóvizet a kupacz mellől elvezesse s hogy még az altalajviztől is meg legyen óva a burgonya; az ásandó árok fenekének mélyében kell feküdnie, mint a legalsó réteg burgonyának. A kupaczt először vékony réteg földdel takarjuk be s felül az élén hagyjuk nyitva, hogy az összerakás, illetve befödés után a kupaczban fejlődő meleg eltávolodhassék, arra azonban vigyázzunk, hogy ugy az esővíz behatolásától, mint a fagytól meg legyen a burgonya védelmezve.

Nagyon ajánlható, főleg a föld felületén való elrakásnál egy háromszög () alakú esatornát helyezni a kupacz aljára, melynek két vége a kupacz két végén kiérjen; ez a esatorna legjobban elvezeti a felesleges meleget s legjobban megóvja a rothadástól a burgonyát.

A kupaczokba elhelyezett burgonya kezelése már most a következő. Ha a kupacz hőmérséke 0—5 fokra leszállott, a nyitva hagyott rész is befödhető vékony réteg földdel. A hidegebb időjárás beálltával a kupaczokra még egy réteg földet kell rakni, hogy a burgonya a leghidegebb idő esetén is védve legyen az elfagyástól. A támadt repedések időről-időre betömendők, nehogy a víz a kupaczba juthasson. Helyenkint szokásban van a kupaczok tetejére szalma-csomókból u. n. kéményeket, kürtöket alkalmazni a meleg elvezetésére. Ez határozottan résznek mondható, mert a víz behatolását megkönnyíti s azonkívül a kupacz belsejében támadt vízpárak a hideggel érintkezvén, a kémény alatt lecsapódnak s az ott elhelyezett gumót rothadásnak indítják.

Alkalmaznak a vastag földtakaró helyett a befödésre vékony földréteg felé rakott burgonyaszárat is, a mely az eltartást olesobbá teszi az igaz, de a víz behatolása ellen kellő védelmet nem nyújt.

A kupacznak mindig északról délre tartó irányt kell adnunk, mivel így csak egy keskeny vége kerül

észak felé, a honnan a fagytól leginkább kell tartani; ha ezt a végét vastagon beföldeljük, a mi nem nagy fáradsággal jár, akkor a fagy ellen védve lesz a kupacz tartalma. Ha a kupaczba nedvesség hatol be, nincs más mód, mint szétbontani a földtakarót s kiszárogatni a burgonyát, a mi, ha nem vihető keresztül, úgy csak a rövid idő alatt való felhasználás marad hátra, mivel behagyva okvetlenül elromlik.

Szólan akarunk még a *veremben* való eltartásról; általánosságban azt mondhatjuk, hogy nyers burgonya eltartására a verem nem alkalmas, mert benne oly nagy tömegben kell azt felhalmozni, hogy a fejlődő meleg következtében biztosan megromlik. Ép ez okból az eltartás módját nem ajánlhatjuk, főleg nem oly esős időjárás után, mint a minőben az idén volt részünk. Legmegfelelőbb s legolesőbb a kupaczokban való eltartás, miért is ezt, feltéve különben, hogy a gazda gonddal jár el az elrakásnál s később is figyelemmel kíséri a kupaczt, leginkább ajánlhatjuk valamennyi eltartási mód között.

Tojások csomagolása. Mióta nálunk a vásárcsarnokokat megnyitották, azóta kisebb gazdák is küldenek nagyobb küldemény tojást a fővárosba elárusítás végett. Elmondjuk tehát miként kell a tojást csomagolni, hogy a küldeményben kár ne essék. A csomagoláshoz jó erős ládákat vagy hordókat kell venni. Az aljára egy réteg apró szalmát vagy szénát rakunk, aztán egy sor pelyvát; erre jön egy sor tojás, melynek hézagait sűrűn megtöltjük pelyvával. Erre ismét széna vagy szecska jön, majd egy sor tojás pelyvával és így tovább, míg a tetejére ismét szénaréteg kerül. Az egésznek oly szorosnak kell lennie, hogy a hordó fedőjét csak nehezen lehessen rányomni és megerősíteni. Ilyen módon, akárhogy gurítják és fordítják a hordót, nem esik kár a tojásokban.

Vajköpülés kevés tejfölből. Néha egy liternyi tejfölből is vaját akarunk köpülni. Hogy e kevés anyagból mielőbb vaját nyerjünk, tegyük pár órára fazékban a süttő tetejére, hogy kissé langyossá legyen, azután öntsük egy másfél literes üvegbe (ha nagyobb az üveg, annál hamarabb képződik a vaj) adjunk bele egy kis gyöszünyi sót s dugaszoljuk be az üveget, rázzuk azután folyton hosszabban, néha vegyük ki a dugót, hogy a szél kijöjjön az üvegből, később azonban ez nem szükséges. Így mielőbb kész lesz a jó vaj, melyet azután talba öntve hideg vízben többszörösen jól ki kell mosni mindaddig, míg a víz egészen tiszta nem lesz.

Áhitat az országunton.

MULATTATÓ.

Szabad-e a kis leányt szeretni?

Álom szárnyán az éjszaka
 Menyországba mentem,
 Szent Péterhez, a kapushoz
 Odaszóltam mentem:
 „Itt vagyok hát valahára,
 A mint látja Péter bátya!
 Egy szó mint száz, azt akarom tudni,
 Be lehet-e az Ur elé jutni?”

„Mi járóban? Hogyha tudom
 Megengeded komé?
 Mi bajod van, hogy így rágyódsz
 Az Ur színe elé?”

„Nagy dolog az, Péter bátya,
 Écekgé jártam utána,
 Még sem tudott senkisem felelni:
 „Szabad-e a kis leányt szeretni?”

„Faresa kérdés, de még faresább,
 Hogy itt keréssz választ,
 Ott a földön apád, anyád,
 Ott van a pap, válaszsza”,
 „Megkérdeztem egytől-egyig,
 De nem vagyok biztos eddig,
 Mondja bátya, ne hagyjon epedni:
 Szabad-e a kis leányt szeretni?”

„Mit szólt a pap? — kérde Péter —
 Neki tudni kéne,
 Hozzá megy tanácsot kérni
 Fala ifja-réne!”
 „Lányra lobbant és azt mondta,
 Ki leányt szeret, jut pokolba,
 S én ezt hallván, kezdtem elfeledni:
 Szabad-e a kis leányt szeretni?”

„Hát az apád, hát az anyád
 Mint vélekedének?
 Ők tán helyt adtak szivükben
 Fiak kérdésének?”
 „Anyám mondta, ifju vagyok,
 Apám mindjárt botra kapott
 S így akarta velem megértetni:
 Szabad-e a kis leányt szeretni?”

A mint régzem, kapu nyílik,
 Az Ur lép ki rajta,
 Kiséri egy szárnyas lélek,
 Olyan angyalfajta,
 Térdreestem, imádkoztam,
 Szemem félrefordítottam
 S tudatlan csak azt kezdém rebegni:
 Szabad-e a kis leányt szeretni?”

„Ki ez Péter? — kérde az Ur —
 Mit keres itt nálunk?
 Mondd neki, hogy menjen innen,
 Földön mi nem járunk!”
 Péter szarát megelőzve,
 A félelmet leetközve,
 Az Ur elé lépek megkérdezni:
 „Szabad-e a kis leányt szeretni?”

Kérdésekre ráám uáz az Ur,
 Felvidal az areza,
 Mosolyog rám, a helyett hogy
 Rögtön kizararna,
 „Hogy szabad-e? kérded tőlem!
 Ime hallt a véleményem:
 Szabad, de azt soh'sem kell feledni,
 Hogy a leányt szívig kell szeretni.”

Ifj. Marits József.

Polgári házasság a tanyán.

A ki nem élt a tanyákon, annak fogalma sínes az ottani életről. A szomszédság a tanyán egyértelmű azzal, ha a székesfőváros erzsébet-téri lakója szomszédsági viszonyban állónak tartaná magát a Károly-körut és Dohány-utca sarkán levő saroképület lakosával.

Apró, nádfüdeles, fehér kis tanyaházak szétszórta, meglehetősen összevisszaságban fekszik meg a rónaságot, olyan távol egymástól, hogy az egyik tanya lakosa a másiktól bizvást elpatkolhat az árnyékvilágba a nélkül, hogy amaz hírét-hamvát hallaná.

De a tanyák egymástól való nagy távolsága nem akadályozza az ifju sziveket a szerelmeskedésben. Dobogásuk semmibe se veszi a nagy távolságot s van eset rá, hogy a hetedik tanyába is elhallatszik, hasonlatosságául a vén asszonynyelvnek, mely a mondás szerint hét kerítésen túl ér...

Oh, a tanyai szivek, melyekben élet, erő és tisztaság honol, nem azok szerint a szimptomák szerint értik meg egymást, lépnek örök frigyre, a mint ez idebent történik, a városban.

A tanyán nincs udvar, udvarlás sínes ottan. Nincs sétatér, aszfaltos járda, hát kénytelen-kelletlen a kukoricaföldön kapáláskor, aczatoláskor, marokverés vagy szőlőkötözéskor ismerkednek, szoknak össze a fiatalok.

Az összeszokás azonban még korántsem jelent házasságot is egyszersmind.

Megtörténik gyakran, hogy évekig jegyben járnak a fiatalok, mely körülmény azonban nem adatik a világ tudtára a lapok himen-rovata útján (nem lévén a tanyán ujság, kivéve a „Vasárnapi Ujság” 1885-iki évfolyamát, melyet a tanító ur hozott ki a városi kaszinóból, hogy azt lapozgatva, „elüsse” az unalmas téli estéket), hanem a hirt dülöről dülöre

tanyaházból tanyaházba nénemasszonyék hordják... Az ő felkük rajta, ha a hír czáfolatra szorul.

Mikor oszt' a legény összetakarit magának egy kis vagyont, egy pár lovat, kocsit, egy fejőstehenet vagy kis falka bürgét, akkor aztán összekelnek a rendes uton-módon.

De csak télen! Mert tavasz, nyár és ősszel, mikor a munkának dandárja van a mezőn, nem igen esik meg lakodalom a tanyán.

Mikor az új bor már kiforrott, a hó leesett, más mezői munka nem kerül a tanya körül, akkor aztán lakodalmaznak a tanyai polgártársak.

Hosszu kocsisorok, felpántlikázott lovakkal, heje-hujázó, ünneplő pruszlikba és mándliba öltözött néppel megrakodva vonulnak be a tanyai utak girbe-gurba, kanyargó sorain a városba, az alsó városrészbe, hogy ott a Mátyás-templomban a vörös gárgyán ellássa a házasság szentségével a fiatalokat. (A vörös gárgyán: a ferenczrendi szerzet főnöke, a gvardián, kinek hajszíne szolgál jellemző elnevezésül a tanya egyszerű népének.)

Mikor a szertartásnak vége, akkor ismét visszavonul a kocsisor az ő heje-hujázó népével azon az uton, a melyen jött, azzal a különbséggel, hogy Rószkén, Szentmihályteleken, meg a tanyai koresmák egyik-másikánál pihenőt tartanak, mert hosszú az út igen nagyon, négy-öt óra hosszat kell a lovaknak a homokos hóban poroszkálni, hát megkivánják időnkint az abrakot is; [míg a lovak abrakolnak, a vidalmas nép kortyint egyet az újdonsült pár egészségére...]

A mire kiérnek az ünneplő tanyára, van ott már egy pár bikfateknőre való kalás, tengernyi szárnys megsülve, főzve.

Két juhász forma ember épp akkor nyuz le két bürgét paprikásnak.

Van a tanyának fáraója is: a vályogvotó ezigányok, a kik rázendítik egyszerű, toldott-foldott hangszereiken, a mint a tanya közelébe ér a kocsisor...

Rendszerint alkonyatra jár az idő, mire kiér a lakodalmas nép a városból, itt tehát a vacsora ideje.

Kazukiás tanyai vőfélyek hordják fel az asztaloknál elhelyezkedett nép elé a párolgó eledeleket, ezifrábbnál ezifrább, elméssnél elméssébb rigmusok kíséretében lakják le az eledelt az asztalokra, kezdvén a kikérő násznagy és az új pár előtt az étel-lerakást, mondván:

„Itt a jó káposzta jó füstölt kollászszal,
Hozzá jó vörös bor meg turósesuszával,
Egy egyék mindenki, hogy az meg ne ártson,
Mert ha megbetegszik,
Ninesen most künn Áreson.*)

Késznek-ismenek a lakodalmások, a vőfélyek egyre hordják a különféléknél különfélébb enivalókat, mi-

* Áreson = Artsony, a tanyai doktor neve, a ki éppen a városba ment ügyei elintézése végett.

közben násznagy uram, megsajnálván a fáradozó vőfélyt, megkínálja egy pohár borral, mit ez elfogadva, kiüríti az új pár egészségére következő kenetteljes szavak kíséretében:

„A ti boldogságtok most és mindörökre,
Bakay kötéllel**) legyen összekötve“.

A tanyai lakodalom vacsorája bármily hosszúra nyuljék is, mégis vége lesz úgy tíz óra felé. Ekkor kihányják a legények az asztalok javarészét a tanya-udvarra s kezdődik a táncz, mely reggelig, néha tovább is tart.

A menyasszonytáncz, meg az öregek táncza után bekötik az új „mönycske“ fejét babos selyömkendővel, végig tánczol vele mindenik ija-fija egy kurta nótát, aztán... nénemasszonyék elviszik őt lefektetni, ki, a másik, a belső szobába, megvetik az ágát, megkenik mindenféle gyógyfűvekkel, ezerjófűvel, kakukkfűvel, hogy a sátán ereje ne juthasson ahhoz az ágyhoz, aztán ellátják a friss menyecskét ezernyi jó tanácsesal, a gyertyát az asztalon eloltják, de az ajtót nyitva hagyják, hogy a vőlegény — beosonhasson.

*

Most azonban a lakodalmazás sorrendje megváltozott a tanyán — az új törvény folytán.

A pusztai kapitány, a ki az anyakönyvek vezetésével és házasságkötéssel van megbizva, átízen a pusztai rendőrtől a lakodalmas házhoz:

— Gyühetnek!

Átvonul a násznép a hómezőkön a pusztai ur rezidenciájába, a ki felveszi az új házassági jelvényeket s ünnepélyes hangon intézi a kérdést a házassulandókhoz a törvény által megszabott módon és formában:

— Ön Kószó Boresa nőül kíván menni Batki Jankóhoz?

Hümmögő a válasz a szégyenlős leányzó részéről, a ki rojtos kendőjével babrál.

A legényhez is ismétli a kérdést a kapitány; természetes, hogy nem igen értik a tanyai szívek ezt a szerintük „uras hangot“. Segít tehát ezen a kapitány s odamegy a szégyenkező, restelkedő menyasszonyhoz s így szól:

— Hát izé, Boresa, hát nem utálsz ezt a Batki Jankót, össze tudátok szokni?

Megesípkedi e közben a leányzó piros két orezáját (mert a kapitány ur nagy ember, annak mindent szabad), a ki aztán nagy himezés-hámozás után kirukkol:

— Hát'szen így akarik éd'sapámék is.

— No meg te is ugy-e? — kérdezi a kapitány s a besereglett násznép is „ügönt“ int rá.

**) Bakay-kötél, értelmezése: a szegedi Bakay-féle kenderfonó gyárból vásárolja a tanyai nép a lószerszámhoz szükséges kötelet, zsineget stb.

S ezzel végbe ment a polgári házasság a tanyán. Elvégre is Perczel miniszter elfelejtett egy pótrendeletet kiadni a tanyai hívek részére, melyet azért a puszta mindeható kapitánya mégis bölesen — végrehajt.

H.

Képünkhöz.

Ahitat az országuton. A poros országutszélén van fölállítva a boldogságos szűz Máriának szobra, intőjelül, hogy figyelmeztesse az ismeretlen utakon járókelőket a vallásos áhitatra, istenhez való ragaszkodásra, erkölcsös életre. A földet megművelő nép nem szokott elhaladni a szent szobor előtt megállás nélkül; akár dologra mén, akár dologról jön, megáll a szobor előtt, lerakja terhét s térdreborulva kezeit összekulesolva rebeg imát, fohászkodik a Mindenhatóhoz, a kinek áldását kéri s terhes munkájára gyümölcsöt. Mai képünk ilyen megható jelenetet ábrázol; a szántóföldről hazatérő földmives család térdre borul a szobor előtt az öregebbjei buzgón imádkoznak, a fiatal leány pedig mezei virágokból font koszorút tesz a szobor lábához.

Sakk-talány.

— Szoboszlay Gyulától. —

nyes P.									
Fé	nál	szol	fu	da	S.				
az	esil	fenn?	ram	le	tot				
ebb	gál	csak	ok	le	o				
lag	az	ga	hal	tál?	tett				
		a	ar	ről	tál				
ga	ra,	mond	meg?	Su	ge	ég	ok		
meg	szé	tem	Mert	az	szol	raul	ker		
lan	néz	ken	Ba	ra	ar	nem	ko	gál	mí
net	me	ből	rá	Mért	szan	Hogy	ra	ma	dás

Megfejtendő lögréás szerinti. A kiindulás "-gal van jelölve.

Lapunk múlt számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Bár hova visz szerencséték, ezt a hazát szeressétek”.

Helyesen fejtették meg: Völter Józsefné, W. Kiss Sándorné, Jón Terézia, Nikodem József, Gombkötő N. János, Szecsányi Antal, Huszák János, Kusz János, Novák Béla, Füle Ferencz, Berkó József.

Apróság.

A nazarénus becsülete. Tizenöt évvel ezelőtt Máthé Rókus zimándi gazda két lovát ismeretlen tettesek ellopták. Az eltűnt lovakat nagyon soká keresték, de azután elfelejtették az egész esetet. E napokban történt, hogy a mezőn dolgozó Máthé Rókust a komája, Molnár János fölkereste s egyről-másról beszélgetve, egyszerre csak azt kérdezte:

— Emlékszik még a két esikóra?
 — Akit elloptak? — Kérdé Máthé.
 — Arra. Ha arra emlékszik, akkor azt is tudja, hogy mit értek a esikók.
 — A testvérbátyámnak sem adtam volna el 150 forintot alul.

Molnár János erre szépen elbucszott a komájától s tovább ballagott, míg Máthé sokáig töprenkedett azon, hogy vajjon Molnár mit akarhat az ő esikaival. Délben, a mikor Máthé a családjával az ebédnél ült, beállított Molnár újra két nazarénus hívővel s odalépve az asztalhoz, a hűledező Máthé elé leolvasott 285 forintot.

— Azt mondta, hogy az ellopott esikók 150 forintot értek. Hát én adtam el, itt az ára. Vagy tizenöt eszten-deje történt a dolog s most elhoztam a pénz kamatját is. Számítsa ki, hogy elég lesz-e 135 forint kamat fejében, aztán imádkozzék a bűnös lelkemért.

Amikor a három vendég eltávozott, Máthé nagy örömmel szedte össze a nagy summa pénzt. A szomszédoktól értesült azután, hogy Molnár az este lépett be a nazarénus gyülekezetbe.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Hódi Viktor urnak. Az új szőlőtelepeket segíti az állam az Agrár-Bank útján (V. Erzsébet-tér 9.) mely az ojtványokról is gondoskodik. Bővebb felvilágosításért tessék odairni. 6. A szőlőkarókat legjobb, ha helyben beszerzi, mert a máshonnan való szállítás megdrágítja. A puhafából készült szőlőkaró ezre 10—15 frt, a keményfajú 15—20 frt. — **B. J.** urnak. Csunya dolog biz az, hogy azt a nagy nemzeti ünnepet meg nem tartották, de vigasztaló, hogy akadtak olyanok is, a kik megbotránkoztak emiatt. — **Bellák János** urnak. A sakk-talány összeállítása jó, de a vers nem egészen elfogadható. Tessék valamely ismert költeményt sakk-talányba foglalni. — **Novák Endre** urnak. Karikás bácsit egyelőre pihentetjük. Majd rá kerül még a sor. Egyébként köszöni szives érdeklődését. — **Berkó József** urnak. Helyes fejtegetéseivel tökéletesen egyetértünk. A „pogány” kifejezés valóban tévesen használtatott. Nézetünk szerint is a vallásfelekezet csak forma, a lényeg a hit. Becsületes, tiszta lelkű ember kedves az égiek előtt, bármilyen hitfelekezethez tartozzék is. Hiba volna tehát elítélni azt is, a ki lelki meggyőződéséből más felekezet hívőül szegődik. Szives üdvözlésünk! — **Katona János** urnak. Komárommegyében Süttön van nagyobb márványbánya. Tessék ennek igazgatóságához fordulni. — **P. Z.** urnak. Kérdésére a jövő héten adunk választ, mert meg kell erre nézve a szakembereket kérdeznünk. — **Muity Antal** urnak, Bikityi. Sajnáljuk, hogy nem tudunk az ön igényeinek megfelelő üresedésben levő állást. De tán próbálkozzék meg az államvasutak igazgatóságánál; adjon be egy 50 kr. bélyeggel ellátott kérvényt, sorolja fel abban képességeit és kérjen alkalmazást, talán sikerülni fog. — **Ilj. Muity Menyhért** urnak. Nézetünk szerint a vizkár következtében állami adóelengedésben részesült parcellák után a községi pótdadó sem

Vethető ki jogosan, ha az percenztuális alapon az állami adó után szokott rendes körülmények között kivettetni. Felbőbezní a pénzügyigazgatósághoz lehet ez ügyben: e folyamodványra 50 kros bélyeg szükséges. — **Tóth János** urnak. A méhek leölésé egyáltalában nem helyeseltető szokás. Ezt elkerülendő Zierzon-kaptárok beszerezése ajánlatos, a melyekből a méh kiszedhető a nélkül, hogy a méheket le kellene ölni. Persze, ha közönséges szalmakaptárokat használ, nem marad más hátra, mint a méhek kifüstölése, a mit szeptember hó folyamán ejthet meg. Természetes, hogy a kifüstölés következtében a méhek elpusztulnak, a mi a Zierzon-kaptárak használata esetén elkerülhető. — **Körösi Mihály** urnak. Kiadóhivatalkban Mozkevicz Adolf és fia ezégről semmit sem tudunk s a céget nem ismerjük. — **Szecsányi Antal** urnak. Tessék őszi borsót vetni, a melyről vetésre való mag kapható Mauthner Ödön magkereskedőnél, mmászánként körülbelül 5.50—5.80 frtért.

Kis lutri huzása.

	Szeptember 4.				
Bécs	8	36	39	25	66
Temesvár	54	63	74	37	64
	Szeptember 7.				
Brünn	47	13	42	68	14

Budapesti piaci árak.

Budapest, szeptember hó 11-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *lisztarizléli* 12.15 frttól 12.60 frtig, *pestiüléli* 11.60 frttól 12.20 frtig, *fehémegyei* 12.10 frttól 12.80 frtig, *bácskai* 12.95 frttól 12.20 frtig, *bénsági* 10.50 frttól 12.00 frtig.

ORSZAGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Geza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Rujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Pechy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

Atakarmányt és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdak, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Rozs 70—72 kg. 8.20 frttól 8.60 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.40 forinttól 6.60 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.90 frttól 7.00 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.10 frtig.
Zab 39—41 kg. 6.10 frttól 6.30 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.
 Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.60	19.30	19.00	18.60	18.20	17.60	17.00	15.50	9.00

Buzakorpa, finom 4.80-5.00, durva 4.50—4.80 frtzsákkal együtt
Egyéb magvak: *mák* 18—20 frt; *bab* fehér nagyszemű 6—10 frt, *apró* 7—10 frt, *tarka* 8—13 frt, *lenese* 7—10 frt, *borsó* héjas 7.50—14 forint, *köles* 5.50—5.50 frt, *kendermag* 6.75—7.00 frt, *repce* 12.20—13.00 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 340—374 frtig; *középmínőségűért* 280—305 frtig; *gyenge minőségűért* 120—140 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élőszulyban 27—30 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középminőségű* 25—26 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 70—90 forintig, tarka 90—140 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 28—46 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulyért fizetnek 50—65 kr.

Juhvásár: *hízott ürü* páronként 19.00—21.00 frt, *feljavított juh* 12—15 frt, *kiverő juh* 8.00—10.50 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4° és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 49—54 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 49—55 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 350—3.80 frtig, *kaesa* 0.90—1.20 frtig, *tyúk* 100—1.10 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 120 krig, *koppán* 1.60—2.80 frtig, *pulyka* 1.50—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—3.00 frt, *muhar* 2.50—2.70 forint, *szupszalma* 2.30—2.50 frt, *alomszalma* 1.50—1.70 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.30—2.30 frt. *Szalonna* 50—52 krajczár. *Vaj* Ia. 70—85 kr., IIa. 60—80 kr. *Olvasztott vaj* 70—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 28—32 kr. *Burqonya* sárga 2.90—3.50, rózsá 2.00—2.00, közönséges 70—80 kr., *paprika* 30—52 frtig, *hüvelyes paprika* 18 frt métermázsánként.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kg-ként 77—84 frtig, *tehenbőr száraz* 74—84 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—44 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—49 frtig. *Juhbőr*, gyapjas, páronként 340—360

„Fairbanks“ mérlegek

a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitűnőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zék- és rak-tári mérlegeinket

ezészerű és acélnak megfelelő szerkezetük-nél fogva külön-nösen a gazdak, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos arakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek áráinál nem magasabbak, a hitel-lesítés, esomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek Gyár-tásunk állami fel-ügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen köz-ponti irodánkhoz. Andrássy-ut 12. emzsendők. Ár-jegyzékkel, felvilágosítással szün-tén központi iro-dánk szolgál.

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság. Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Külső-váozai-ut 146.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, acél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zároműveket, vízkerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czélra kitünően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, úgy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, őrleő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

349

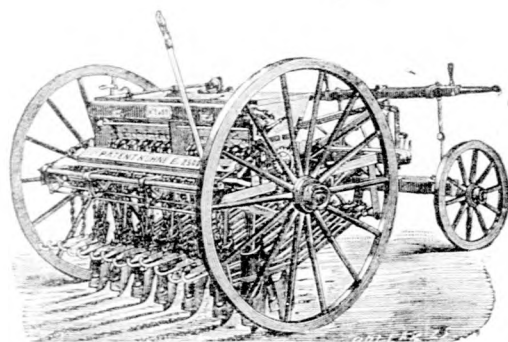
Marokrakó aratógépekre Mezőhegyesen 1897. Első díj: nagy állami aranyérem!

KÜHNE E. Mosonban

Magyarország legrégibb, 1856 óta fennálló gazdasági gépgyára ajánlja:

a legnepszerűbb és legkedveltebb 30% vetőmagot megtakarító

„HUNGÁRIA” és „MOSONI DRILL”
sorvetőgépeit sik és hegyes talajra, 17500 példányban elterjedve.

Sack-féle ekéit, 2-3-4 vasú ekék. Legjobb Laacke-féle rét és szántó-föld boronák.

Rosták, Konkolyozók, Szelelők, Ventzky-féle fűl-esztők; Répa- és szeeska-vágók stb.

Uj! „Rapid darálók” minden nagyságban.

Uj! Combinált hengerek!

Uj! Burgonya választók!

Uj! Czirok cséplőgépek!

Különlegesség:

Takarmánykamra berendezések!

FŐRAKTÁR:

Budapest. VI. ker., Váci-körut 57a.

Eladó ház.

Kása Magdolna. Alpár, Pestmegye, a szolnoki országról mentén, a piac és vásárter közelében levő háza eladó. A ház, mely minden szakmába vágó dolgoknak megfelelően igen jól el van készítve, nem régi zsindélytetővel ellátva, áll: két padolt szoba, egy földes szoba, konyha, egy alsó mosó- és sütőház konyhával, kamra, istálló, két szin, két sertésölből, görbe épület egy vonalba, kút az udvarban, pince az épület alatt. Bővebbet

GRÓF KÁROLY, Alpár, Pestm.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TARSA

es. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalnok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 fttól feljebb. Cimbalmanikert 2 évi kezesseget vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Regi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becsesültetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Budapesti

gyapju-aukeziók.

Az idei gyapju-aukezióknak

második sorozata
szeptember 1-én és 2-án

tartatik meg. Az árverésre szánt küldemények, melyek „Gyapjuárverési Vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czímen adandók vasutra, a m. kir. államvasútak összes vonalain tetemes díjkedvezményben és ingyen rak-tárban részesülnek. — Azonkívül sem berak-tározási avagy mérlegelési költségeket nem fizetnek.

Minden egyéb felvilágosítással szívesen szolgál az

„Árverési vállalat”

Heller M. s Társa
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 13.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

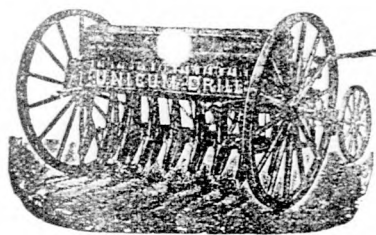
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áraknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

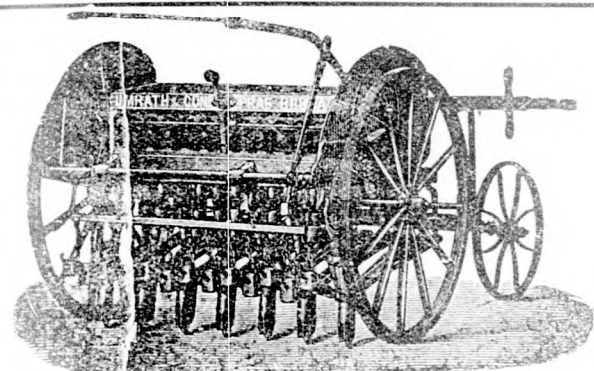
Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Sorvetőgépeket

a legújabb és legjobban bevált szerkezetben, egyetemes és többvasú ekeket pánezelésel-kormánykezeléssel, boronákat, hengereket, konkolyozókat, gabonatisztító-rostákat és teljes takarmánykamra-berendezéseket, nagy v. lasztekban és jutányos áron szállítanak

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN, V. ker., Váci-körút 60. szám

Árjegyzékkel és költségvetéssel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

U. i. Borsajtók (System Mabillo) és szőlőszőlők kitűnő kivitelben és mindenféle nagyságban.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készül: mindennemű nyomtatványhoz szükséges

Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. útján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografialag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közt időre kezespenben. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csakély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyolítás leg- rövidebb idő alatt.

— Convertálás helyeg- és illetékmentes. —

— Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedülálló, mely az ország minden megyéjéből, halóságok és a legtekintélyesebb föld- birtokosok által alkalmányszerűleg ajánlva van.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolszász gépgyár vezérigényőke ajánl utólrhetetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzeséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoricamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vasmőly-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legfokéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

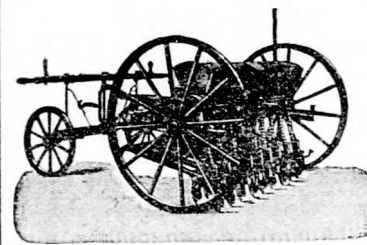
hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

Friedlaender József gépgyára

ajánlja az őszi időnyre

„TRIUMPH III.”

sorvető-
gépeit

merítőkerekkel nélkül
merítőkánalak
beszóróesigák
vetővaljuk

D. 7 M., D. 8 M., D. 10 M.

SACK-rendszerű

egyetemes aczélekeit,

továbbá saját gyártmányu szecskavágóit, répvágóit, daráló- és őrlőmalmait, ugyancsak takarmányfűlesztőit.

Alapítattott 1870-ben.

Legjobb bizonyítványok.

Cím:

Budapest, VIII., Külső Kerepesi-ut 1.

a központi pályaudvar mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Vesünk a legelőnyösebb árak mellett mindennemű

jól sikerült vetőmagvakat

Ajánlunk a legolcsóbb árak mellett szavatolt megbízható műtrágyákat, u. m.:

Thomasz-salakot, chilisalétromot, szuperfoszfátot stb.

Gabonaközvetítés. — Erőtakarmánybeszerzés.

A „HUNGARIA”

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyafélcet, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.